

22110275

SLOVAK A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
SLOVAQUE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
ESLOVACO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Wednesday 11 May 2011 (morning)
Mercredi 11 mai 2011 (matin)
Miércoles 11 de mayo de 2011 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Napište komentár o **jednom** z nasledujúcich textov.

1.

Smädný Milenec (Úryvok)

Vo Viktorovej izbe bolo ticho. Zarážajúce, tiesnivé ticho. Otec sa znepokojil. Pozrel sa významne na mňa a zašepkal:

– Čo myslíš, nemal by som sa pozrieť? Voľáko dlho sa lúčia. – Ale v tom momente vybuchol Eržikin usedavý plač. Plač, aký som ešte nikdy nepočul. Akoby sa trhala duša človeka.

5 Zvuk, ktorý vychádzal z Eržikinho hrdla, akoby ani nebol zvukom ľudským, ale k smrti týraného zvieratá. Vzlyk sa zadržával v zadúšajúcom kvílení, dych sipel a prepadával sa v sekavých kaskádach kdesi do neprirodených hlbok zúfalstva.

Otec sa naraz zvrhol, otvoril prudko dvere a ešte stihnúc zavolať „Pod, Ondrej“ – vošiel dnu. Šiel som za ním.

10 Eržika kľáčala pri posteli z roztrhnutými šatami, s hlavou na peľasti, bozkávajúc vyschnutú a bezvládnú Viktorovu ruku. Jeho tvár bola pokojná, no oči boli zahmlené, neprítomné. Čosi mdle hovoril, ale nebolo mu rozumieť. Ona nás ani nezbadala, len hádzala rozstrapatenou hlavou, ďalej si trhala šaty a bezvládnú Viktorovu ruku pritískala na svoje obnažené prsia, ustavične ju bozkávajúc v úplnej nepríčetnosti.

15 – Bež po Marku, šepol otec, dvíhajúc je pevne zo zeme. Strašne ňou zatriasol, až som sa preľakol. Až teraz pustila Viktorovu ruku, ktorá padla bezvládne na perinu. Hlava jej kvickala zo strany na stranu a zdalo sa mi, že zamdlela. Do tváre jej pre vlasy nebolo vidno.

– Bež už, – naliehal otec a usadil ju na fotelček, sám sa chcejúc na celom tele.

20 Keď sme s markou pribehli, bola už pokojná. Otcov zásah jej zrejme pomohol. Teraz je už tíšil nežnými slovami a Marke prikazoval, aby sa jej pomohla preobliecť. Postáli sme chvíľočku pri Viktorovi, ktorý nás poznával, lebo jeho pery slabúčko zašepkali „otec, Onko – „ a usmial sa máličko, akoby mal sám z toho radosť.

– A ponáhľajte sa. Marka, – dodal ešte otec vo dverách, – vlak nečaká. –

25 V izbe sme si potom znovu pozapaľovali cigaretky a vydýchli. Otec si sadol k stolu a celý sa triasol.

– Daj Otec nebeský šťastlivo ju zaviesť a posadiť do vlaku, – povedal po chvíli, – a ty zostaneš pri Viktorovi, ale ani sa nehni od neho. –

– Pravdaže, otec, – povedal som.

30 Počul som potom spiežik Lubelcovho pejka, keď sa spred domu pohýnali. Bol som už vtedy pri Viktorovi, i podišiel som k obloku, aby som ich zazrel. Eržika sedela zababušená v bunde a z ryšavej kožušiny trčala jej len zelená vlnená čiapka na hlave. Do tváre jej už nebolo vidno. Otec sedel oproti nej a fajčil cigaru. Ešte som zbadal, ako sa k nej nakláňa a zapína jej šnúru na bunde, ale v tom sa už Lubelcovie korba zvrtila a zmizla z dohľadu.

35 Pustil som záclonu, prišiel k peci, priložil zo tri bukové triesky, privrel dvercia, opáčil horúce kachličky a zhlboka si vydýchol. Díval som sa na Viktora. Práve pohýbal perinou, až mu popadali obrázkové časopisy, ktoré som mu pred chvíľou doniesol. Čítať už nevládal, ale na obrázky sa ešte tu i tu pozrel aspoň na chvíľočku a dakedy ich aj komentoval. Pozbieral som ich zo zeme, odložil nabok a sadol si k nemu na peľasť posteľe. Mal odvrátenú tvár smerom k obloku a uprene sa na čosi díval.

40 Chytil som mu ruku a dlho držal vo svojej dlani. Dívali sme sa do očí dlho, ba zdalo sa mi, že veľmi dlho. Dvaja zhavranelí bratia. Ten tretí lieta ešte kdesi po Kvačkanoch.

Andrej Plávka, *Smädný milenec* (1971)

- Ako autor popisuje prežívanie hlbokého emocionálneho zážitku?
- Ako účinne sú zobrazené jednotlivé postavy a ich reakcie?
- Aké umelecké a jazykové prostriedky autor v texte využíva a s akým účinkom?

2.

Prvá

Keď teraz pomyslí na teba, akoby som vkročil
pod zelenú viešku svojho detstva, keď sa chlapcom voda
nad čiarku nalievala, a celkom zadarmo.

Stávam sa nocou. Som celý rozhviezdnený.
5 Som trávou, ku ktorej sa potichu skláňa
akýsi oslík.

Som prebudený vietor. Zlietam z moruše
do tvojich vlasov. Nič v nich nehovorím
a ty ma nepočuješ a ty ma nevidíš.
10 Preväzuješ si hlavu bielou šatkou.

To už ináč nebude. Navždy to bude presne tak
na staré kolená, až po vlhkú hrudku.

Som tvoj a netvoj,
jediný vzdych vesla v krajine tisícich jazier.

Mikuláš Kováč, *Pod slnkom* (1986)

- Aký tón prevláda v básni?
 - Pomocou akých prostriedkov vyjadruje básnik svoje pocity?
 - Identifikujte najdôležitejšie básnické prostriedky a dokumentujte, ako účinne zvýrazňujú význam básne.
-